

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 198
Tel. 24-36-41

Nr. CB/4241 din 28.11. 2013
La nr. 36/01-08/2034 din 19 noiembrie 2013

**Agencia Relații
Funciare și Cadastru**

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii pentru modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998.

Anexă: 4 (patru) file.

Director - adjunct

Cristina ȚARNĂ

3197
02 decembrie 2013 B

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru modificarea și completarea Legii cadastrului
bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Agenția Relații Funciare și Cadastru, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998 a fost elaborat în scopul elaborării cadrului normativ în vederea creării și implementării arhivei electronice în sistemul de cadastru.

d. Suficiența argumentării. Oportunitatea elaborării proiectului a fost dictată de necesitatea ajustării cadrului național în domeniul creării arhivei electronice, oferind astfel posibilitatea înregistrării la distanță și furnizarea on-line a informației cadastrale. Proiectul conține norme de amendare a Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie.

În opinia noastră, normele propuse sunt utile și respecta interesul public. În redacția acestora sunt utilizate, de asemenea, sintagme precum „poate fi eliberat”, „după caz”, „în alte cazuri prevăzute de lege”. Considerăm necesar evitarea utilizării sintagmelor de acest gen, deoarece în respectivele cazuri acestea nu sunt proprii limbajului normativ, astfel fiind necesar redactarea prevederilor cu un asemenea conținut. În caz contrar, acestea vor institui norme contradictorii, care ar putea fi interpretate și aplicate într-un mod discreționar.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de

stat.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Articolul 12, alin. (7), lit. a) "examinează cazurile de respingere a cererii de înregistrare" se completează în final cu următorul text: "și primește cererea de înregistrare a dreptului în cazul în care consideră neîntemeiată decizia de respingere a cererii, emisă de registratorul de la oficiul cadastral teritorial".

Examinând prevederile date, nu este clară poziția autorului atunci când stabilește registratorul din cadrul Întreprinderii Specializate în Cadastru atribuția de examinare a cazurilor de respingere a cererii de înregistrare și primirea cererii de înregistrare a dreptului în cazul în care consideră neîntemeiată decizia de respingere a cererii, emisă de registratorul de la oficiul cadastral teritorial.

Poziția nu este clară din mai multe considerente și anume:

1. Atât registratorul care activează în cadrul Întreprinderii Specializate în Cadastru, cât și cel de la nivel teritorial – în cadrul oficiilor cadastrale teritoriale, se conduc în activitate de același act normativ - Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998.

Art. 31 al legii respective stabilește condițiile de respingere a cererii de către registratori, cu toate că și aici unele prevederi sunt ambigui și lasă teren pentru registratori de a interpreta norma la propria discreție, atunci când consideră necesar, creând deseori situații în defavoarea cetățenilor, astfel indirect creând situații favorabile pentru încurajarea comiterii actelor de corupție și anume invocându-se că „documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de legislație”.

În cazul de față legea expres trebuie să prevadă care sunt condițiile pe care trebuie să le întrunească documentele prezentate la oficiul cadastral, și nicidecum de lăsat la discreția registratorului.

2. Acceptarea poziției ca registratorul care activează în cadrul Întreprinderii Specializate în Cadastru, în cazul în care consideră neîntemeiată decizia de respingere a cererii emisă de registratorul de la oficiul cadastral teritorial, examinează acest caz și primește cererea de înregistrare a dreptului nu ar fi corectă, deoarece, cum am menționat mai sus, și unul și altul se conduce de aceeași normă legală și au aceeași calificare profesională.

Considerăm, că ar fi mai corect ca competența de soluționare a acestor situații să fie în seama instanțelor de judecată, astfel eliminând riscurile de corupție din cadrul Întreprinderii Specializate în Cadastru, precum și a barierelor birocratice de soluționare a problemelor legate de înregistrarea bunurilor la oficiile cadastrale, mai ales din teritoriu.

Recomandarea: Propunem autorului revizuirea poziției vizavi de articolul dat, reieșind din aspectele relevate mai sus.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizaji.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței

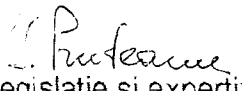
7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

 Ion Pruteanu
inspector principal al Direcției legislație și expertiză anticorupție
27 Noiembrie 2013